

I det omfang sager om vold eller overgreb mod børn indbringes for retten, anvendes straffelovens §§ 213, 222 og 244-246.

Af særlig interesse er § 244, idet stk. 1 bestemmer, at »den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes for legemskrænkelser med bøde eller hæfte«, mens stk. 5 modificerer stk. 1 ved at fastslå, at »de i stk. 1 nævnte tilfælde (kun underkastes) offentlig påtale, (hvis) almene hensyn kræver det.«

Heraf vil følge – selv med en afskaffelse af revselsesretten – at mild revselse nok vil være ulovlig, men alligevel ikke vil føre til tiltale, »medmindre almene hensyn kræver det«. Forslagsstillerne ønsker hermed at understrege, at forslaget ikke tilsigter nogen øget kriminalisering, men tværtimod gennem samhörigheden af punkt 1, 2 og 3 tilsigter en begrænsning af den faktisk anvendte revselse og vold. Straffeforanstaltninger vil sjældent løse de konflikter, der har ført til revselsen og volden, og derfor finder forslagsstillerne ingen anledning til at foreslå øget anvendelse af sådanne.

Ifølge domspraksis synes grænsen mellem vold og revselse i dag at gå ved et par ikke for hårde lussinger eller et enkelt rap med »instrument«. Det er derfor en relativt ringe mængde vold, der i dag godkendes af domstolene. Alligevel påpeger Annalisa Kongstad og Beth Grothe Nielsen i deres undersøgelse, at forældrene – inden de kom for retten – i mange tilfælde har haft en helt anden opfattelse af, hvilken mængde vold de straffrit har kunnet udøve over for deres børn.

Alene dette forhold finder forslagsstillerne retspolitisk helt uacceptabelt, idet forældrenes tvivl er helt velbegrunderet.

Annalisa Kongstads og Beth Grothe Nielsens undersøgelse viser imidlertid også, at revselsesrettens eksistens fører til rabat i strafudmålingen, når vold faktisk er begået.

Således blev en betinget straf²⁾ begrundet således: »Efter alt foreliggende, herunder at den udøvede vold er begået *delvis med det formål at tjene som revselse* . . .«

Forslagsstillerne vil ikke afvise, at der kan være god mening i at afsige milde domme i disse sager, bl.a. af hensyn til løsning af problemerne og af hensyn til de fremtidige forhold i familien, men i så fald bør mildheden være begrundet i dette forhold og ikke i revselsesretten. Mildhed begrundet i revselsesretten indebærer nemlig som konsekvens, at ikke blot revselse accepteres, men at en hvilken som helst form for vold betragtes mildere, blot den er begået over for egne børn.

Det vil sige, at revselsesretten ikke blot har betydning ved anvendelse af mild revselse, men ved ethvert niveau for voldsanvendelse.

Den nærmere fremgangsmåde

Forslagsstillerne har ikke ønsket at give nogen bindende anvisninger på, hvordan revselsesrettens afskaffelse skal formuleres lovteknisk. Det skyldes ønsket om ikke at blokere for det væsentlige: at den skal afskaffes, og at det skal foregå, uden at hensigten er at indføre sanktioner.

I debatten om revselsesrettens afskaffelse har der været anvist adskillige muligheder, herunder et tillæg til straffelovens § 244, et tillæg til straffelovens § 213, et tillæg til myndighedslovens § 19 eller en helt ny, særskilt lov¹⁾.

Forslagsstillerne er ganske fordomsfrie i så henseende, når blot den ovenfor præciserede hensigt bliver fulgt. Beslutningsforslaget er en opfordring til regeringen om at vælge den form, som opfylder hensigten og kan samle flertal.

¹⁾ Jørgen Jepsen: Om afskaffelse af revselsesretten, »Med børn skal land bygges«, 1977, side 206 ff.

²⁾ U. f. R. 1982.517.

Til punkt 3

Forslaget om etablering af krisecentre og beredskabsfamilier er tænkt som en service ikke kun for børnene, men for børnefamilierne.

For mindre børns vedkommende vil det i praksis normalt være forældrene, der benytter sig af tilbuddet om nogle dages aflastning, når problemerne er ved at vokse dem over hovedet. For de større børns vedkommende vil det nok hyppigst være børnene selv eller børn og forældre i forening, som henvender sig om midlertidigt ophold for barnet.

Behovet er indlysende. I dag er det kun dækket i de alleralvorligste tilfælde i Københavnsområdet og slet ikke dækket i resten af landet. Målet må være, at det dækkes over hele landet og i mildere fase, hvorved krisecentrene ville kunne få både en opsøgende og en forebyggende virkning.

Skal noget sådant lykkes, så må man sikre, at krisecentrene ikke opfattes som vendt mod forældrene eller som centralistiske, bureaukratiske institutioner. Derfor skal de helst høre til i lokalsamfundet, de skal være åbne og ubureaukratiske, de skal være åbne for råd og vejledning lige fra gården.